

Bilag 1

Oplæg fra Jesper Brask Fischer, Programchef, PFA

Jesper fortæller om hvordan vi kan skabe det gode seniorliv, og hvilke tendenser der ses i samfundet. Herunder at der for seniorerne er både en 3. alder og en 4. alder, hvor der til den 3. alder er et hul i boligmarkedet. Hvor skal seniorerne flytte hen når deres bolig bliver for stor og krævende og inden, de er så plejkrævende, at de skal flytte på plejehjem? Seniorerne har et ønske om at flytte.

Seniorerne har et forholdsvis godt helbred, og antallet af gode leveår efter pensionen stiger, samtidig stiger deres indkomst og forbrug. Det betyder, at vi i dag ser en anden type seniorer i den 3. alder end tidligere, en gruppe af borgere som går "fra alderdom til frie voksen" og "fra langt liv til bedre liv".

PFA har udarbejdet en seniorboligstandard, som opstiller standarder for en god bolig til den 3. alder. F.eks. afstanden til indkøb og offentlig transport og hvordan det gøres nemt at komme omkring udenfor boligen. PFA bruger disse standarder, når de bygger nye boliger, og alle andre er velkommen til at benytte sig af dem.

PFA's seniorboligstandarder kan findes via dette link: [bn6341-boligstandard-brochure.pdf](#)

Jesper fortæller at forskning viser, at seniorer gerne vil have gode sociale relationer og fællesskaber, og at mange gerne vil bo i bofællesskaber. Ydermere vil seniorer gerne bo mere simpelt, det vil sige, at de f.eks. ikke længere har brug for meget plads og ikke længere ønsker at bruge så meget tid i haven.

PFA bygger seniorbofællesskaber med et uforpligtende fællesskab, hvor der er private boliger med adgang til fællesarealer og med en udvidet viceværtsfunktion. Den udvidede viceværtsfunktion skal understøtte ønsket om et mere simpelt liv, hvor seniorer ikke ønsker at gøre så meget praktisk som i tidligere bolig.

Jesper fortæller om et britisk koncept om "Retirement villages", hvor boligerne er holdt mindre og mere simple og hvor beboerne har et aktivt liv og fællesskab, men kan tilkøbe sig pleje og hjælp hvis behovet opstår.

OK-fonden og PFA har indgået et partnerskab med etablering af fri-plejehjem og seniorboliger.

Slutteligt kommer Jesper med følgende budskaber:

- Kommunen har brug for dynamik i boligmassen og hullet i boligmarkedet skal lukkes
- Løsninger i byggeriet og boliger skal tænkes sammen og ikke stå alene
- Seniorboliger med fællesskab og pleje forebygger
- Der er et åbent vindue netop nu – så det er med at komme afsted

Oplæg fra antropolog Max Pedersen, ekspert i seniorbofællesskaber

Max fortæller, at et seniorbofællesskab er et fællesskab hvor, alle har deres egen komplette bolig, der er et fælleshus eller andre fælleslokaler, alle beboere er over 50-60 år og ingen har hjemmeboende børn. Det er en boform med mere fællesskab og naboskab end traditionelle boliger.

Historisk var motivationen bag opførelse af bofællesskab, at borgerne frygtede social isolation i alderdommen, og at de ønskede en boform med tryghed, socialt netværk og hvor man hjælper hinanden i hverdagen.

I dag findes der i hele landet over 300 bofællesskaber for seniorer. Omkring 65 pct. er almene lejeboliger, omkring 30 pct. er andelsboliger og omkring 5 pct. er ejerboliger og private lejeboliger.

Max fortæller at de typiske seniorbofællesskaber er opført som række- eller klyngehuse, med i gennemsnit 20 boliger. Hvis det er færre end 20 boliger bliver fællesskabet let for småt og for sårbart. Boligernes køkken vender ind mod et fællesareal i midten og beboerne har visuel kontakt med naboer fra egen bolig. Boligerne skal gerne have en størrelse på mellem 65 og 100 kvm.

Det er vigtigt at boligerne er senior- og handicapegnede, med f.eks. niveaufri adgang til boligerne og ingen dørtrin.

Bofællesskaberne kan også fungere godt i mindre byer. Erfaringen er, at der ikke er meget tomgang disse steder. I mindre byer bliver byens øvrige borgere typisk også inddraget mere.

62 pct. af beboerne i seniorbofællesskaberne er kvinder og 38 pct. er mænd. Kun få enlige mænd flytter i bofællesskab. Næsten 80 pct. af dem der flytter i et seniorbofællesskab, er ikke flyttet mere end 10 km. væk fra deres tidligere bolig. Det vil sige, at de fleste kommer fra deres eget lokalområde.

Over halvdelen af dem der flytter i et seniorbofællesskab, gør det, når de er mellem 60 og 69 år. Der skal gerne være aldersspredning i bofællesskabet, ellers kan det blive sårbart.

Max fortæller, at der er to store grunde til at seniorerne flytter i et bofællesskab, den ene er for at få en mindre bolig og den anden er for at få mere socialt nærmiljø og mere naboskab.

De typiske fællesaktiviteter i et seniorbofællesskab er fællesspisning, fælles motion, fælles kaffe, foredrag, filmaftner, udflugter og naboarrangementer.

Beboerne i bofællesskaberne fortæller, at de føler sig trygge fordi, de bor i et bofællesskab, og mere end 90 pct. mener, at det har hævet deres livskvalitet i alderdommen, at de er flyttet i et seniorbofællesskab.